

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند

عنوان سند: شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت کارگروه ویژه اخلاق زیستی

شماره سند: عتف-ش-۲۲۰۴

نوع سند: شیوه‌نامه

صفحه: ۰۴

ویرایش: ۱

اقدام کنندگان

امضاء	واحد سازمانی	نام و نام خانوادگی	اقدامات
	مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی	محمد رضا آهنچیان	تهییه کننده:
	معاون آموزشی	علی حکیم صدیق	تایید کننده:
	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	منصور غلامی	تصویب کننده:

امضاء	شماره و تاریخ صورت جلسه	نام و نام خانوادگی دبیر	مرجع تایید و ثبت
	جلسه شماره: ۹۲۵ تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۴	علی حکیم صدیق	شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند:
دفتر وزارتی	۲	۲	

شماره: عتف-ش-۲۲۰۴	تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۴	ویرایش: ۰۱	شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت کارگروه ویژه اخلاق زیستی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علم، تحقیقات و فناوری
صفحه: ۲	از: ۴			

مقدمه

در اجرای اصل پنجم این قانون اساسی و بندهای ۶ و ۷ از «رویکرد حقوق محیط زیست» سند ملی محیط زیست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی، کارگروه اخلاق زیستی با هدف هدایت رفتار با موجودات زنده در محیط‌های آموزش دانشگاهی منطبق با ملاحظات و قواعد اخلاق زیستی و بر اساس مفاد استناد ملی و بین‌المللی تشکیل می‌شود. کارگروه اخلاق زیستی به دنبال یافتن پاسخ‌هایی برای سؤالات اخلاقی در محیط آموزشی است که از ارتباط بین علوم زیستی با حقوق و فلسفه ایجاد شده‌اند.

تعاریف

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورا: شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

معاونت آموزشی: معاونت آموزشی وزارت

دفتر: دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

دانشگاه: دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور

دبیرخانه: دبیرخانه گروه‌ها و کارگروه‌های تخصصی که در دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی مستقر است

کارگروه: کارگروه اخلاق زیستی

اخلاق زیستی: مسایل و موضوعات مرتبط با اخلاق که از پیشرفت بشری در علومی چون زیست‌شناسی، دامپزشکی، دامپروری و نظایر اینها به وجود آمده‌اند

کدهای اخلاقی: مجموعه مقررات، الزامات یا راهنمایی‌های اخلاقی که براساس ملاحظات اخلاقی از سوی مرجع صلاحیت‌دار ابلاغ می‌شود.

ماده ۱. هدف

۱. تنظیم قواعد و موازین مرتبط با حریم اخلاقی و رفتار صحیح با موجودات زنده، به ویژه حیوانات مورد استفاده در برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌ها؛

۲. شناسایی نقاط آسیب بروز رفتار نادرست با موجودات زنده در فضاهای آموزشی با هدف الزام بازنگری در برنامه‌های آموزشی و درسی به کارگروه‌های تخصصی شورا؛

۳. تهییه طرح‌های ترویج اخلاق زیستی و جایگزین‌های حیوانات و نظارت بر عملکرد دانشگاه‌ها در اجرای طرح‌ها و استفاده از جایگزین‌ها؛

۴. ارتباط مستمر با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به منظور پاسخ به استعلام‌ها و دریافت گزارش‌های ادواری.

شماره: عتف-ش-۲۲۰۴	تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۴	ویرایش: ۰۱
صفحه: ۳	از:	۴

شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت
کارگروه ویژه اخلاق زیستی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علم، تحقیقات و فناوری

ماده ۲. ساختار

کارگروه متشکل از ۷ تن است که به پیشنهاد مدیر دفتر و با هماهنگی و صدور حکم از سوی معاونت با ترکیب زیر تعیین می‌شود.

۱. مدیر کل دفتر (عضو حقوقی- ریاست کارگروه)
۲. معاون دفتر (عضو حقوقی- دبیر)
۳. اعضای حقیقی شامل: ۱) روحانی و/یا حقوقدان با زمینه فقه و اخلاق زیستی؛ ۲) متخصص فلسفه اخلاق؛ ۳) متخصص زیست شناسی جانوری و/یا اپیدمیولوژی؛ ۴) متخصص دامپزشکی با زمینه اخلاق زیستی؛ و ۵) متخصص اخلاق با زمینه محیط زیست.

تبصره ۱. رئیس و اعضای کارگروه با حکم معاونت آموزشی برای مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند؛

تبصره ۲. امور دفتری، مکاتبات، و هماهنگی‌های اداری گروه توسط دبیر کارگروه و از طریق دبیرخانه کارگروه‌های تخصصی انجام می‌شود؛

تبصره ۳. بر اساس نظر کارگروه، از صاحب‌نظران در بعضی از سمت‌های اجرایی مرتبط با فعالیت کارگروه و یا تخصص‌های علوم دامی و رشته‌های دارای زمینه کار با حیوانات برای مشورت، بدون حق رأی دعوت می‌شود.

ماده ۳. وظایف

۱. سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت بر برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی دارای زمینه کار با موجودات زنده (حیوانات و گیاهان)؛

۲. تهییه کدهای اخلاقی کار با موجودات زنده در برنامه‌های درسی و آموزشی و بازنگری و اصلاح آنها در طول زمان؛

۳. تهییه گزارش‌های اداری برای ارایه به معاونت آموزشی.

ماده ۴. وظایف رئیس کارگروه

۱. برنامه‌ریزی و مدیریت برنامه راهبردی کارگروه؛

۲. پی‌گیری انجام به موقع و اثربخش امور محوله با هماهنگی دبیرخانه؛

۳. تهییه و معرفی طرح‌های جدید در حوزه‌های اصلی فعالیت کارگروه و انعکاس جمع‌بندی به مدیران بالاتر به منظور اتخاذ تصمیم مناسب؛

۴. هماهنگی و مدیریت تهییه تقویم برگزاری جلسات کارگروه، اداره جلسات، اجرای منظم تقویم و تهییه صورتجلسه از تمام جلسات از طریق دبیرخانه؛

۵. هماهنگی ارایه گزارش ۶ ماهه از حضور و فعالیت اعضا و عملکرد کارگروه در بازه سالانه از طریق دبیرخانه.

شماره: ۲۲۰۴-ش	عنوان: شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت کارگروه ویژه اخلاق زیستی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علم، تحقیقات و فناوری
تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۴	ویرایش: ۰۱	
صفحه: ۴	از:	۴

ماده ۵. برگزاری و رسمیت جلسات کارگروه

۱. جلسات با درخواست رئیس کارگروه و هماهنگی دبیرخانه برگزار خواهد شد؛
۲. جلسات با حضور رئیس و با حضور حداقل دو-سوم اعضا رسمیت پیدا می‌کند و با رأی موافق نصف به علاوه یک اعضای حاضر، مصوب تلقی و به منظور ادامه فرایند، به دبیرخانه ارسال می‌شود.

ماده ۶. این شیوه‌نامه در ۶ ماده و ۳ تبصره در جلسه ۹۲۵ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.